

Den norske legeforening
Postboks 1152 Sentrum
0107 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 16/35876-4
Saksbehandler: Irene Sørås
Dato: 13.12.2016

Høring av læringsmål for de medisinske spesialitetene

Helsedirektoratet har i henhold til ny forskrift fra Helse- og omsorgsdepartementet, ansvar for å beslutte læringsmål i ny spesialistutdanning for leger. Læringsmålene skal tas inn som vedlegg til [forskriften](#) som ble publisert 09.12.16 og trer i kraft 01.03.17.

I denne høringen ber vi om innspill til utkast til læringsmål for 44 medisinske spesialiteter, inkludert felles faglig plattform (del 2) for indremedisinske og kirurgiske fag.

Frist for høringsinnspill er **1. april 2017**.

Høringsinnspillene gis via questback som er publisert på Helsedirektoratets webside: <https://helsedirektoratet.no/horinger>. Vi ber spesielt om kommentarer på

- om valg og utforming av læringsmål for de enkelte spesialitetene er dekkende i forhold til kompetansebehovene, og
- om læringsmålene er praktisk gjennomførbare, for eksempel med hensyn til tilstrekkelig pasientgrunnlag, antall LIS etc.

Struktur og detaljeringsgrad på forslagene til læringsmål for de forskjellige spesialitetene er ulik. Vi gjør derfor oppmerksom på at det vil bli utført en harmonisering av læringsmålene med hensyn til inndeling i læringsmål, delmål og detaljeringsgrad. Det gjelder blant annet del 2 indremedisin, men også andre spesialiteter som fremstår som svært detaljerte og omfangsrige. Læringsmålene i den form de nå sendes på høring, gir imidlertid et samlet bilde av den kompetansen som ønskes oppnådd innen den enkelte spesialitet.

I tillegg vil det bli gjort en harmonisering av læringsmålene opp mot læringsmål i felles kompetansemoduler (FKM) for å unngå overlapping. Det er kun eventuell ytterligere tilleggskompetanse til læringsmålene i FKM som skal inkluderes i den enkelte spesialitet eller i felles del 2.

Det faglige innholdet i læringsmålene samlet ikke vil bli endret som følge av den strukturelle harmoniseringen.

Helsedirektoratet

Avdeling spesialisering og etterutdanning
Irene Sørås, tlf.: 24163481

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Læringsmål, læringsaktiviteter og vurderingsformer

Et læringsmål skal angi hva en legespesialist skal forstå, kunne og være i stand til å utføre etter endt spesialistutdanning. Det skal være formulert som et etterprøvbart læringsutbytte, og skal beskrive den kompetanse (kunnskaper, ferdigheter og/eller holdninger) legen skal ha oppnådd.

Et læringsmål er gjerne formulert som et hovedmål med tilhørende delmål. Hovedmålet angir helhetlig kompetanse innen feltet, mens delmålene angir de ulike elementene som skal være oppnådd for å dekke hovedmålet.

For enkelte spesialiteter vil læringsmål også omfatte minstekrav til antall prosedyrer. Dette vil først og fremst gjelde kirurgiske spesialiteter der et visst antall gjennomførte prosedyrer er nødvendig for å sikre kvalitet og pasientsikkerhet.

Læringsmålene bør oppfylle følgende kriterier:

- ✓ Gi leger i spesialisering praktisk erfaring til å kunne oppnå spesialistkompetanse på sitt område
- ✓ Gi leger i spesialisering et faglig fundament som sikrer nødvendig kompetanse
- ✓ Ha et innhold som ivaretar pasientens og tjenestenes behov
- ✓ Være entydige og ha et faglig presist språk
- ✓ Være gjennomførbare mht. omfang og ressursbruk (arbeidstid og økonomi), pasientgrunnlag og antall LIS
- ✓ Understøtte helsepolitiske føringer og nasjonale satsingsområder, for eksempel Primærhelsemeldingen og Nasjonal helse- og sykehusplan.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for læringsaktivitetene. I hovedsak vil læringen og læringsaktivitetene finne sted gjennom klinisk praksis med supervisjon og veiledning, supplert med f.eks. e-læring, ferdighetstrening, kurs el.l.

Dokumentene som sendes på høring består av forslag til læringsmål (hovedmål og delmål), og forslag til læringsaktiviteter og vurderingsformer. Det er *kun læringsmålene* (hovedmål og delmål) vi ønsker vurdert, det er kun disse som skal forskriftsfestes. Forslagene til læringsaktiviteter og vurderingsformer kan leses som grunnlag for å vurdere om læringsmålene er gjennomførbare og kompetansen dekkende.

Praktiske opplysninger om utfylling av questback ligger i selve skjemaet.

Vennlig hilsen

Randi Moen Forfang e.f.
avdelingsdirektør

Irene Sørås
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Den norske legeforening		Postboks 1152 Sentrum	0107 OSLO
DIAKONHJEMMET SYKEHUS AS		Postboks 23 Vinderen	0319 OSLO
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder		Postboks 788 Stoa	4809 ARENDAL
Fylkesmannen i Buskerud		Postboks 1604	3007 DRAMMEN
Fylkesmannen i Finnmark		Statens hus	9815 VADSØ
Fylkesmannen i Hedmark		Postboks 4034	2306 HAMAR
Fylkesmannen i Møre og Romsdal		Julsundvegen 9	6412 MOLDE
Fylkesmannen i Nordland		Moloveien 10	8002 BODØ
Fylkesmannen i Nord- Trøndelag		Postboks 2600	7734 STEINKJER
Fylkesmannen i Oppland		Postboks 987	2626 LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Oslo og Akershus		Postboks 8111 Dep	0032 OSLO
Fylkesmannen i Rogaland		Postboks 59 Sentrum	4001 STAVANGER
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane		Njøsvegen 2	6863 LEIKANGER
FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG		Postboks 4710 Sluppen	7468 TRONDHEIM
Fylkesmannen i Telemark		Postboks 2603	3702 SKIEN
FYLKESMANNEN I TROMS		Postboks 6105	9291 TROMSØ
Fylkesmannen i Vestfold		Postboks 2076	3103 TØNSBERG
Fylkesmannen i Østfold		Postboks 325	1502 MOSS
HELSE MIDT-NORGE RHF		Postboks 464	7501 STJØRDAL
Helse Nord RHF		Postboks 1445	8038 BODØ
Helse Sør-Øst RHF		Postboks 404	2303 HAMAR
HELSE VEST RHF		Postboks 303	4066 STAVANGER
Kommunenenes Sentralforbund (KS)		Postboks 1378 Vika	0114 OSLO
LOVISENBERG DIAKONALE SYKEHUS AS		Postboks 4970 Nydalen	0440 OSLO

Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet (NTNU) - Det medisinske fakultet		Postboks 8905	7491 TRONDHEIM
Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet (NTNU) Det medisinske fakultetet, Institutt for samfunnsmedisin			7489 TRONDHEIM
NORSK PSYKOLOGFORENING		Postboks 419 Sentrum	0103 OSLO
Norsk Sykepleierforbund		Postboks 456 Sentrum	0104 OSLO
STATENS HELSETILSYN		Postboks 8128 Dep	0032 OSLO
UNI RESEARCH AS	Sabine Ruths	Postboks 7810	5020 BERGEN
UNI RESEARCH AS (4)	Guri Rørtveit	Postboks 7810	5020 BERGEN
Universitetet i Bergen - Det medisinsk- odonotologiske fakultet		Postboks 7804	5020 BERGEN
UNIVERSITETET I BERGEN (4)	Anders Barheim	Postboks 7800	5020 BERGEN
Universitetet i Oslo - Det medisinske fakultet		Postboks 1078 Blindern	0316 OSLO
Universitetet i Oslo - Det medisinske fakultet	N.k. Vollestad	Postboks 1078 Blindern	0316 OSLO
Universitetet i Oslo - Det medisinske fakultet	A.L.O. Middelthon	Postboks 1078 Blindern	0316 OSLO
Universitetet i Oslo - Institutt for klinisk medisin		Postboks 1171Blindern	0318 OSLO
Universitetet i Oslo - Institutt for medisinske basalfag		Postboks 1110 Blindern	0316 OSLO
UNIVERSITETET I OSLO (4)	Jørund Straand	Postboks 1072 Blindern	0316 OSLO
Universitetet i Tromsø - Det helsevitenskapelige fakultet		Postboks 6050 Langnes	9037 TROMSØ
Universitetet i Tromsø - Det	Elise Kloumann	Postboks 6050 Langnes	9037 TROMSØ

helsevitenskapelige fakultet		
Universitetet i Tromsø - Institutt for klinisk medisin	Postboks 6050 Langnes	9037 TROMSØ
Universitetet i Tromsø - Institutt for samfunnsmedisin		9037 TROMSØ
Universitetet i Tromsø - Nasjonalt senter for distriktsmedisin (NSDM)		
Direktoratet for e- helse	Postboks 7000 St Olavs Plass	0130 OSLO
Universitets- og høgskolerådet (UHR)	Stortorvet 2	0155 OSLO